

УДК 633.63:631

ПРИСЯЖНИК О. І., ГРИГОРЕНКО С. В.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03110, Україна

e-mail: ollpris@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФОТОСИНТЕТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПОСІВІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Соя – важлива для України культура, яку щоріч вирощують все на більшій кількості площ. Однак, рослини досить чутливі до елементів агротехнології та потребують достатнього рівня вологозабезпечення.

Відповідно метою проведення досліджень було завдання вдосконалити елементи технології вирощування сої в умовах Лісостепу України.

Для проведення досліджень були використані сорти сої 'Устя', 'Кано' та 'Геба'. За місяць до сівби вносили вологоутримувач – гідрогель «Аквасорб» в дозі 300 кг/га стрічками шириною 10 см в зону рядка. Органічне добриво «Паросток» (марка 20) застосовували двічі: перше підживлення у фазу 3-5 листків та друге у фазу 9-11 листків. Регулятори росту «Вермистим Д» і «Агростимулін» вносили у фазу бутонізації.

За підживлення добривом Паросток асиміляційна поверхня сорту 'Устя' у фазі цвітіння у варіантах без використання гідрогелю Aquasorb становила 38,2, тоді як із ним – 43,6; у 'Кано' – 38,6 і 45,8 м²/га, а в сор-

ту 'Геба' – 39,0 і 44,9 тис. м²/га. У сорту 'Кано' застосування регулятора росту Вермистим Д сприяло збільшенню асиміляційної поверхні рослин на 0,9 тис. м²/га, а Агростимуліну – на 2,3 тис. м²/га. Унесення цих регуляторів росту на фоні підживлення добривом Паросток збільшувало площу листків на 1,0 та 1,9 тис. м²/га порівняно з ділянками контролю, на яких застосовували тільки органічне добриво. Підживлення посівів сої добривом Паросток сприяло підвищенню рівня чистої продуктивності фотосинтезу в усіх досліджуваних сортів. Зокрема, у сорту 'Устя' у варіантах без гідрогелю застосування добрива дало змогу сформувати 0,73 г/м² за добу сухої речовини, тимчасом як у контролі – 0,68 г/м² за добу. У сортів сої 'Кано' та 'Геба' за таких умов показники становили 1,00 та 0,62, а в контрольних варіантах – 0,92 та 0,46 г/м² за добу сухої речовини.

Ключові слова: соя, добрива, регулятори росту, вологоутримувач.